

Fiskeri og Kystdepartementet
PB 8118 Dep, 0032 Oslo

Bergen
Olav Kyrresgt. 11
PO Box 1233 Sentrum
NO-5811 Bergen
tel.: +47 55 21 52 00
fax: +47 55 21 52 01
bergen@wr.no
www.wr.no

Foretaksregisteret
NO 947 360 779 MVA

Vår ref.: 5000019 gbl

Ansvarlig partner: Grunde Bruland

Bergen, 18. november 2009

Merknader til høringsforslag - ny forskrift om særlige krav til akvakulturrelatert virksomhet i Hardangerfjorden

1. Innledning

Det vises til Fiskeri- og kystdepartementets ("Departementet") høringsbrev fra august måned vedrørende forslag til ny forskrift om særskilte krav til akvakulturrelatert virksomhet i Hardangerfjorden ("Hardangerfjordforskriften).

Wikborg, Rein & Co (kompetansegruppen for Fiskeri og Havbruksrett) ønsker å komme med enkelte kommentarer til høringsforslaget.

2. Forholdet til innføringen av nasjonale laksefjorder

Stortinget besluttet i plenarvedtak den 15. mai 2007 å gi 8 nye fjorder i Norge status som "nasjonale laksefjorder". Hensynene var de samme hensyn som ligger til grunn for Hardangerfjordforskriften.¹

Det er også på det rene at Hardangerfjordområdet ble utredet som mulig kandidat som nasjonal laksefjord. Dette fremgår blant annet på s. 51 og kapittel 5.3.3 i St.prp. 32. Det fremgår at flere av høringsinstansene var i mot at Hardangerfjorden skulle vernes som nasjonal laksefjord ut fra hensynet til næringsaktørene innen oppdrettsvirksomhet i området.

Beskyttelsesregimet i de nasjonale laksefjordene er også temmelig identisk med de foreslåtte tiltak i Hardangerfjordforskriften.

Stortingets plenarvedtak kan bare overprøves ved ny stortingsbehandling. Slik vi ser det er det problematisk å innføre Hardangerfjordforskriften uten at forholdet til Stortingets beslutning om å *ikke innføre* slike tiltak i Hardangerfjorden, utredes nøye.

¹ St. prp. 32 og Innst. S. nr. 183 (2006-2007)

3. Innføring av samlet biomassetak

3.1 Innledning

Den viktigste endringen innføres i forskriftens § 6, sett i sammenheng med § 7. Det foreslås her innført et samlet biomassetak på 50.000 tonn MTB i Hardangerfjorden, og hvert selskap vil i tillegg få et særskilt biomassetak innenfor denne grensen.

Grensen på 50.000 tonn har sin bakgrunn i at det i 2008 maksimalt stod 48.357 tonn fisk i Hardangerfjorden. Departementet synes derfor å konkludere med at det ikke er behov for mer enn 50.000 tonn MTB. Den teoretiske MTB-kapasiteten i området var i følge Departementet 70.000 tonn på samme tidspunkt, ettersom det var 91 matfisk og stamfisktillatelser som hadde klarert lokaliteter innenfor området.

3.2 Forutsetningen om at en reduksjon av MTB-kapasiteten ikke reduserer den faktiske produksjonen

Det kan være ulike grunner til at det maksimalt sto 48.000 tonn i sjøen i stedet for 70.000 i 2008. En av grunnene kan være omfattende sykdom (PD) i 2008 i forhold til tidligere år. En annen årsak til at man ligger under det "teoretiske taket" kan være at oppdretterne ikke oppnår MTB-grensen *samtidig* (produksjonen fordeler seg ut over året). I hvert fall for de mindre oppdrettsselskapene vil det være umulig å ligge "i taket" på MTB-grensen hele året, kanskje nærmer man seg dette taket kun en gang i året.

Det er således grunn til å stille spørsmål ved Departementets forutsetning om at en reduksjon fra 70 til 50 tusen tonn ikke vil redusere den faktiske produksjonen sett i forhold til dagens situasjon. Dersom det er slik at det er den *praktiske organiseringen* av driften som gjør at man aldri når opp i den *teoretiske MTB-grensen*, så vil en reduksjon av den teoretiske grensen i realiteten bety også en reduksjon av produksjonsmulighetene i Hardangerfjorden.

Vi ber Departementet kommentere om dette er forhold som er gjennomtenkt ved utsendelsen av høringsnotatet.

3.3 Beregningen av teoretisk kapasitet i Hardangerfjorden som grunnlag for nedjustering

Vi ber også Departementet redegjøre for *hvilke konsesjoner* som er tatt med i beregningen av den teoretiske konsesjonskapasiteten (70.000 tonn). Mange av oppdretterne som innehar konsesjoner med lokaliteter innenfor Hardangerfjorden, har således også knyttet lokaliteter *utenfor* Hardangerfjorden til de samme konsesjonene. Med en rullerende driftsplan vil disse selskapene kun benytte konsesjonskapasiteten innenfor grensen hvert annet eller hvert tredje år, eventuelt vil konsesjonskapasiteten spres forholdsmessig på lokalitetene innenfor og utenfor grensene til Hardangerfjorden.

Slik vi ser det blir det derfor feil å ta med slike konsesjoner "fullt ut" ved beregningen av den "teoretiske MTB-kapasiteten" i Hardangerfjorden. Departementet bes også om å kommentere dette.

4. Gjennomføringen av nedjustering

Departementets forslag sier ikke noe om hvordan en reduksjon av MTB-nivået i Hardangerfjorden faktisk og formelt skal gjennomføres. I § 6 står det utelukkende at Fiskeridirektoratet "kan gjøre vedtak om endring i løyve". Det viktige her er selvsagt *hvilke* endringer som vil gjøres:

- inndraging av lokaliteter?
- inndraging av konsesjoner?
- reduksjon av MTB på lokalitetsnivå?
- reduksjon av MTB på konsesjonsnivå?

I høringsbrevet presiseres det riktignok at MTB som ikke kan benyttes i Hardangerfjorden kan benyttes på klarerte lokaliteter i region Vest som ikke er omfattet av virkeområdet til forskriften.

Det vil trolig kunne lette problemene betydelig dersom det innføres et unntak fra laksetildelingsforskriften § 33 om regiontilknytning for klarerte lokaliteter. Dersom man også kan ta i bruk lokaliteter på tvers av regionsgrensene *i denne spesielle situasjonen*, vil en del av de store selskapene lettere kunne flytte konsesjonskapasitet ut av Hardangerfjorden.

5. Kompensasjonsordning

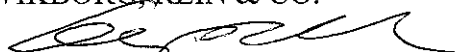
I de situasjoner hvor myndighetene har innført "fredning" av laksefjorder (ekstremvarianten av nasjonale laksefjorder), har myndighetene åpnet opp for at Staten skal dekke rimelige flyttekostnader ved utflytting av konsesjonskapasitet. Det vises til St.Prp 32 (2006/2007) pkt. 8.3.3 og Innst. S. (2006/2007) nr 183 som viser til St.prp. 32 pkt. 4.3.

Departementet bør innføre en tilsvarende kompensasjonsordning for selskaper som eventuelt må flytte ut hele eller deler av sin virksomhet fra Hardangerfjorden.

6. Avslutning

Vedtagelse av Hardangerfjordforskriften vil kunne få til dels dramatiske konsekvenser for oppdretterne i Hardangerfjorden. Det er derfor mange andre problemstillinger som bør utredes ytterligere i tråd med utredningsinstruksens forutsetninger.

Med vennlig hilsen
WIKBORG REIN & CO.


Grunde Bruland